

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA 30.06.2024.GODINE

OSNIVANJE I DJELATNOSTI

Mikrokreditno društvo Taurus d.o.o. Banja Luka osnovano je rješenjem Okružnog privrednog suda u Banja Luci dana 19.10.2017. pod brojem 057-0- Reg-17- 001603. Pravni osnov upisa je Rješenje Agencije za bankarstvo Republike Srpske broj 03-1306-1/2017 od 03.08.2017. godine, Rješenje Agencije za bankarstvo Republike Srpske o izdavanju dozvole za osnivanje i rad od 24.07.2017. godine, Ugovor o osnivanju Mikrokreditnog društva, Statut Mikrokreditnog društva, Odluka o imenovanju direktora društva.

Mikrokreditno društvo Taurus d.o.o. Banja Luka vrši osnovnu djelatnost pod šifrom djelatnosti 64.92 - Ostalo odobravanje kredita. Pravno lice posluje u unutrašnjem platnom prometu preko glavnog računa otvorenim kod Atos banke Banja Luka broj 5672412200000894 i preko računa otvorenih kod Unicredit banka Banja Luka, BPŠ banke Banja Luka, NLB banke a.d. Banja Luka i Nove banke a.d. Banja Luka. Direktor društva je Milorad Despotović.

Osnivači društva su:

1. Dragan Injac 29,82% učešća,
2. Boris Đukić 29,82% učešća,
3. Milorad Gudelj 29,82% učešća,
4. Milorad Despotović 10,53% učešća.

OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSISKIH IZVJEŠTAJA

Priloženi finansijski izvještaji sastavljeni su uz primjenu Međunarodnih računovodstvenih standarda (IAS), odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (IFRS), i na njima zasnovanim propisima o računovodstvu Republike Srpske. Naime, na osnovu odredbi važećeg Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik RS“, broj 94/15 i 78/20), sva pravna lica sa sjedištem u Republici Srpskoj su u obavezi da u potpunosti primjenjuju IAS, odnosno IFRS, kao i Međunarodne standarde revizije (ISA), Kodeks etike za profesionalne računovođe, kao i prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IABS) i sva prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Međunarodna federacija računovođa (IFAC). Društvo vodi knjigovodstvo po Kontnom okviru za banke i druge finansijske organizacije, a na osnovu Zakona o računovodstvu i reviziji, Zakona o mikrokreditnim organizacijama, Međunarodnih računovodstvenih standarda, drugih propisa iz oblasti računovodstva i revizije i odgovarajućih opštih akata.

Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru propisana je Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru banke i druge finansijske organizacije („Sl. glasnik RS“, br. 86/22 i 108/23 - u daljem tekstu: Pravilnik o kontnom okviru).

Načelo stalnosti poslovanja

Koncept računovodstvenog načela stalnosti poslovanja podrazumijeva da će poslovni entitet nastaviti sa poslovanjem u budućnosti, te da neće značajno smanjiti poslovne aktivnosti, doći do likvidacije ili biti prisiljeno da prekine poslovanje iz bilo kojeg razloga. Poslovanje Društva zasnovano je na načelu stalnosti u oliko ne postoje dokazi za koje se smatra da će ili bi mogli obustaviti poslovanje u doglednoj budućnosti.

Rukovodstvo Mikrokreditnog društva Taurus, u pogledu načela stalnosti poslovanja, smatra da ne postoje značajni rizici ili događaji koji bi se mogli odraziti na buduće poslovanje na način da se ono mora obustaviti, te da postoji adekvatna osnova s aspekta imovinskog, prinostnog i finansijskog položaja Društva za nesmetani nastavak poslovanja.

Izjava o usklađenosti

Finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu sa međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI).

Osnove vrednovanja

Finansijski izvještaji sačinjeni su na osnovu istorijskog troška i na osnovu fer vrijednosti (finansijska imovina i obaveze po fer vrijednosti).

Korištenje pretpostavki i procjena

Prezentacija finansijskih izvještaja u skladu sa računovodstvenim standardima i propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj zahtijeva od rukovodstva korištenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki koje imaju efekta na prezentovanje vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama koje su raspoložive na dan sastavljanja finansijskih izvještaja a budući stvarni rezultati mogu da se razlikuju od potcjenjenih iznosa.

Funkcionalna valuta i valuta prezentacija

Iznosi u priloženim finansijskim izvještajima su izraženi u Konvertibilnim markama (KM) koja predstavlja funkcionalnu i zvaničnu izvještajnu valutu u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini.

PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata iskazuju se u bilansu uspjeha po načelu obračunatih kamata u razdoblju u kojem su nastali ili obračunati koristeći metodu efektivne kamatne stope. Zatezna kamata se obračunava u stvarnom novčanom iznosu.

Za kredite prvobitno mjerene po jedinstvenoj stopi, Društvo ponovo mjeri ove kredite koristeći metodu efektivne kamatne stope.

Rashodi od naknada i provizija

Naknade za kredite priznaju se nakon odobrenja kredita i povlačenja kreditnih sredstava kao usklađenje efektivnog troška kredita za vrijeme njegovog trajanja i kao takav usklađuje rashod od kamate. Naknade za izvršenje plaćanja se priznaju u periodu kada se usluga desila.

Transakcije u stranim valutama

Poslovni događaji koji nisu u konvertibilnim markama početno se knjiže po važećem kursu na datum transakcije. Monetarna imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovo se preračunavaju na dan izvještavanja primjenom kursa važećeg na taj datum. Nenovčane stavke u stranim valutama iskazane po fer vrijednosti se preračunavaju primjenom kursa važećeg na taj datum.

Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po istorijskom trošku se ne preračunavaju ponovo na dan izvještavanja. Dobici i gubici nastali preračunavanjem uključuju se u bilans uspjeha.

Društvo vrednuje sredstva i obaveze po srednjem kursu Centralne banke Bosne i Hercegovine važećem na datum izvještavanja.

Primanja zaposlenih

Društvo, u toku poslovanja, uplaćuje u ime svojih zaposlenih penziono i zdravstveno osiguranje koje se obračunava na bruto plate, te poreze na plate koji se obračunavaju na neto plate. Društvo uplaćuje navedene doprinose u korist penzionog i zdravstvenog fonda Republike Srpske i u toku godine po zakonom utvrđenim stopama. Ovi troškovi terete izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem je nastao trošak plate.

Planovi definisanih doprinosa nakon penzionisanja

Društvo nema definisane planove za primanja nakon penzionisanja za svoje zaposlene. Društvo uplaćuje obavezno penziono osiguranje za svoje zaposlene. Sva buduća plaćanja zaposlenima su odgovornost Republičkog fonda za penziono i invalidsko osiguranje Republike Srpske. U skladu sa istim, Društvo nema nikakvih obaveza po osnovu primanja nakon penzionisanja bilo za svoje trenutne i bivše zaposlene.

Otpremnine za zaposlene

Razmatrajući raspoloživa sredstva i organizacijske mogućnosti, Društvo donosi na godišnjem nivou odluku o visini i načinu isplate otpremnina za zaposlene koji odlaze u penziju. Troškovi vezani za dugoročna primanja zaposlenih se razgraničavaju za period korištenja ustuge. Izvještaj o finansijskom položaju uključuje sadašnju vrijednost obaveze.

Ostala kratkoročna primanja zaposlenih

Kratkoročne obaveze iz primanja zaposlenih mjere se na nediskontovanoj osnovi i priznaju se kao trošak kada je usluga izvršena.

Oporezivanje

Društvo je obveznik poreza na dobit shodno Zakonu o porezu na dobit u Republici Srpskoj, i direktnih poreza proizašlih iz poslovanja, i doprinosa na lična primanja i ostale isplate.

Nekretnine i oprema

Nekretnine i oprema početno se iskazuju po trošku nabavke umanjenom za ispravak vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kada su nastali. Troškovi značajnih investicijskih održavanja i zamjene se kapitaliziraju. Dobici i gubici nastali na osnovu rashodovanja ili otuđenja dugotrajne materijalne imovine iskazuju se u bilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali.

Nekretnine u izgradnji iskazane su po trošku nabavke umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja. Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva, kako slijedi:

Kompjuterska oprema 5 godina
Vozila 5 godina
Namještaj oprema 4-14 godina

Nematerijalna imovina koju Društvo nabavlja iskazuje se po trošku nabavke umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti, ukoliko postoje.

Naknadni troškovi za softver opremu kapitaliziraju se samo ako povećavaju buduću ekonomsku korist određene imovine na koju se odnose. Amortizacija se priznaje u bilansu uspjeha linearnom metodom tokom procijenjenog korisnog vijeka upotrebe nematerijalne imovine koji je prikazan u nastavku:

Softver MKD Taurus 20 godina

Metoda obračuna amortizacije, korisni vijek trajanja i ostatak vrijednosti sredstava se ponovo procjenjuje na datum izvještaja.

Umanjenje nekretnina i opreme

Na svaki datum bilansa stanja Društvo provjerava knjigovodstvene iznose svojih nekretnina i opreme da bi utvrdila postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem. Ako je nadoknadivi iznos nekog sredstva (ili jedinice koja stvara novac) procijenjen na iznos niži od knjigovodstvenog, knjigovodstveni iznos toga sredstva (jedinice koja stvara novac) umanjuje se do nadoknadivog iznosa.

Nadoknadivi iznos je veći od neto prodajne cijene i vrijednosti u upotrebi. U procjenjivanju vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budućni novčani tokovi se diskontiraju na njihovu sadašnju vrijednost koristeći prije oporezivanja diskontne stope koja odražava tekuće tržišne procjene vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za tu imovinu. Ako je nadoknadivi iznos nekog sredstva (ili jedinice koja stvara novac) procijenjen na iznos niži od knjigovodstvenog, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja stvara novac) umanjuje se do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada, osim ulaganja u nekretnine iskazana po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje revalorizacije.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja stvara novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa, ali tako da povećana knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da nije postojalo umanjenje vrijednosti u predhodnim godinama priznato za imovinu (jedinice koja stvara

novac). Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti priznaje se odmah kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje revalorizacije.

Zakup

Zakupi se u računovodstvenim izvještajima iskazuju u skladu sa MSFI 16 - Zakupi.

Zakupac, na dan početka zakupa, priznaje sredstvo koje predstavlja pravo korišćenja i obavezu za zakup koja predstavlja sadašnju vrednost budućih zakupnina. Poslovni prostori sa pravom korišćenja obuhvataju dugoročne ugovore o zakupu.

Izuzetak su kratkoročni zakupi (do jedne godine) i zakupi za koje je predmet zakupa male vrijednosti. U ovim slučajevima, zakupnina predstavlja trošak linearno raspoređen tokom trajanja zakupa.

Prema standardu MSFI 16 trošak zakupa kao pozicija u bilansu uspjeha za dugoročne zakupe i zakupe veće vrijednosti više ne postoji, već se trošak po osnovu unajmljenih sredstava prikazuje kroz: amortizaciju i trošak kamate.

U bilansu stanja je prikazana imovina sa pravom korišćenja, a u bilansu uspjeha je prikazivan rashod od kamata na obavezu po osnovu zakupa kao finansijski trošak odvojeno od troška amortizacije date imovine sa pravom korišćenja.

Novac i novčani ekvivalenti

U svrhu prezentacije novčanih tokova, novac i novčani ekvivalenti obuhvataju novčana sredstva na tekućim računima i oročene depozite sa prvobitnim dospeljećem do tri mjeseca.

Finansijska imovina

Sva finansijska imovina se priznaje odnosno prestaje se priznavati na datum trgovanja kad je kupoprodaja finansijskog sredstva definisana ugovorenim datumom isporuke finansijskog sredstva u rokovima utvrđenima prema konvencijama na predmetnom tržištu i inicijalno je mjerena po fer vrijednosti, uključujući transakcijske troškove, osim finansijske imovine klasifikovane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, koja je inicijalno iskazana po fer vrijednosti. Finansijska imovina je klasifikovana u sljedeće kategorije: "iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha", "raspoloživa za prodaju", "u posjedu do dospeljeca" te "dati krediti i potraživanja". Klasifikacija zavisi o prirodi i svrsi finansijske imovine i određena je u trenutku inicijalnog prepoznavanja.

Metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortizovanog troška finansijske imovine i raspoređivanja prihoda od kamata tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduća novčana primanja (uključujući sve naknade na plaćene ili primljene bodove koje čine sastavni dio efektivne kamatne stope, transakcione troškove i ostale premije i popuste) kroz očekivani vijek trajanja finansijske imovine, ili gdje je to moguće, kraćeg perioda.

Dati krediti i potraživanja

Potraživanja od kupaca, krediti i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu klasifikuju se kao krediti i potraživanja. Krediti i potraživanja mjere se po amortizovanom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope, umanjenom za procijenjeno umanjenje vrijednosti. Prihod od kamate se priznaje primjenom efektivne kamatne stope, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje bi priznavanje prihoda bilo nematerijalno.

Umanjenja finansijske imovine

Finansijska imovina, osim imovine iskazane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, je procijenjena za indikatore umanjenja na svaki datum izvještaja o finansijskom položaju. Finansijska imovina je umanjena tamo gdje je dokazano da, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijske imovine, procijenjeni budući novčani tokovi investicije su izmijenjeni.

Objektivan dokaz umanjenja može uključiti:

- značajne finansijske teškoće izdavaoca ili korisnika; ili
- propust ili delinkvencija u otplati kamate ili glavnice; ili
- mogućnost da će dužnik pasti pod stečaj ili finansijsku reorganizaciju

Društvo svakog mjeseca vrši rezervisanja za kreditne gubitke u cilju zadržavanja adekvatnog iznosa umanjenja za kreditne gubitke. Rezervisanja za umanjenje vrijednosti su određena primjenjujući procenete za kredite u kašnjenju, grupisane po danima kašnjenja. Kredit je u kašnjenju čim je jedna rata prema otplatnom planu u kašnjenju. Zbog velikog broja aktivnih kredita Društvo primjenjuje grupno određivanje gubitaka od umanjenja vrijednosti.

Prema „Odluci o visini i načinu formiranja i održavanju rezervi za pokriće kreditnih gubitaka mikrokreditnih organizacija“ donesenoj od strane Agencije za bankarstvo 29. decembra 2006. godine, Društvo primjenjuje sljedeću politiku rezervacija za umanjenje vrijednosti:

- Za kredite koji kasne 1-15 dana sa plaćanjem rezervacija je 2% od ostatka glavnice,
- Za kredite koji kasne 16-30 dana sa plaćanjem rezervacija je 15% od ostatka glavnice,
- Za kredite koji kasne 31 - 60 dana sa plaćanjem rezervacija je 50% od ostatka glavnice,
- Za kredite koji kasne 61 - 90 dana sa plaćanjem rezervacija je 80% od ostatka glavnice,
- Za kredite koji kasne 91 - 180 dana sa plaćanjem rezervacija je 100% od ostatka glavnice.
- Za potraživanja po kamatama koja sa plaćanjem kasne preko 15 dana rezervacija je 100% od potraživanja po kamatama.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine je umanjena za gubitke umanjenja direktno za svu finansijsku imovinu osim za potraživanja gdje je knjigovodstvena vrijednost umanjena kroz upotrebu rezervacija za umanjenje vrijednosti. Kada nije moguće naplatiti potraživanja po kreditima, onda su ista otpisana na teret rezervacije za umanjenje vrijednosti. Promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti rezervisanja za umanjenje vrijednosti evidentiraju se u prihodima ili rashodima.

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Društvo će prestati priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt. Ako Društvo ne prenese niti zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva i zadrži kontrolu nad finansijskom imovinom, Društvo nastavlja da priznaje finansijsku imovinu.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze su klasifikovane kao: "iskazane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha" ili "ostale finansijske obaveze". Društvo stvara jednu kategoriju finansijske obaveze čija je obračunska osnova prezentirana u dole navedenom paragrafu.

Iskazane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Trezorski zapisi koje Društvo posjeduje u svrhu kratkoročnog stjecanja dobiti početno su klasificirani kao financijski instrumenti namijenjeni trgovanju, početno priznati kao financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući i obaveze po kreditima, početno se priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za transakcijske troškove. Ostale finansijske obaveze su naknadno mjerene po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope, sa troškom kamata priznatim na bazi efektivnog prinosa.

Metoda efektivne kamate je metoda izračunavanja troškova amortizacije finansijske obaveze i određivanja troška kamate za relevantni period. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procijenjena buduća plaćanja u gotovini kroz očekivano trajanje finansijske obaveze, ili, gdje je to moguće, u kraćem periodu.

Prestanak priznavanja finansijske obaveze

Društvo prestaje priznavati finansijsku obavezu kada, i samo kada, su obaveze Društva prestale, otkazane ili ističu.

Rezervisanja

Društvo priznaje rezervisanje ako ima sadašnju obavezu koja je nastala na osnovu prošlih događaja, ako postoji vjerovatnoća da će za podmirenje obaveze biti potreban odliv resursa. Društvo određuje iznos rezervisanja na temelju najbolje moguće procjene troškova koji će nastati podmirenjem obaveze. Ako je učinak materijalno značajan, rezervisanja se diskontuju na sadašnju vrijednosti.

Donacije

Donirani kapital čine donacije, koje predstavljaju vid pomoći za aktivnosti Društva. Donacije se po primitku priznaju kao odgođeni prihod. Nakon prvobitnog priznavanja, donacije se prebacuju i priznaju kao donirani kapital kroz bilans uspjeha kao prihod u periodu u kojem postoje opravdana očekivanja da je Društvo udovoljila uslovima donacije te donatori pisanim ugovorom Fondaciji dodjele sredstva. Donacije u vidu nefinansijske imovine priznaju se u izvještaju o finansijskom položaju kao odgođeni prihod, te se iznos jednak trošku amortizacije za period priznaje kao prihod tokom procljenjenog korisnog vijeka sredstva. U skladu sa odlukom o ostalim opštim uslovima za poslovanje mikrokreditnih organizacija, Društvo je obavezno voditi evidenciju o doniranim sredstvima i tretirati ih kao donirani kapital. Donirani kapital se ne smije koristiti za pokriće gubitaka niti za investiranje u vlastita stalna sredstva.

Neto imovina

Neto imovina Društva predstavlja akumulirani višak prihoda nad rashodima i donacija. U skladu sa internim politikama Društva i Zakonom o mikrokreditnim organizacijama, višak prihoda nad rashodima mora biti investiran u obavljanje mikrokreditne djetatnosti.

KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PRETPOSTAVKE

Kod primjene računovodstvenih politika Društvo donosi odluke, te daje procjene i pretpostavke koje utiču na iznose imovine i obaveza, koji se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i pretpostavke zasnivaju se na prijašnjem i ostalim relevantnim faktorima. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od procijenjenih. Procjene i pretpostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

U nastavku su ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori mogućih neizvjesnosti na datum izvještaja o finansijskom položaju, koji mogu imati značajan rizik uzrokovanja materijalnog prilagođavanja knjigovodstvene vrijednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini.

Vijek trojanja nekretnina i opreme

Društvo procjenjuje vijek trajanja nekretnina i opreme na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda.

Gubici kod umanjenja kredita

Društvo procjenjuje indikatore za umanjenje vrijednosti primjenjujući već procenat kredite u kašnjenju od postojećih, grupirane po danima kašnjenja i prema regulativi Agencije za bankarstvo RS.

Ostala rezervisanja

Ostala rezervisanja se priznaju ako Društvo trenutno ima pravnu ili izvedenu obavezu kao posljedicu događaja iz prethodnih perioda i ako postoji vjerovatnoća da će Društvo morati podmiriti navedenu obavezu. Iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procjena iznosa potrebnog za podmirenje postojeće obaveze na dan izvještaja o finansijskom položaju, uzevši u obzir rizike i nesigurnosti vezane za obavezu. Kada se rezervacija mjeri pomoću novčanih tokova koji su po procjeni dovoljni za podmirenje postojeće obaveze, njen knjigovodstveni iznos jeste postojeća vrijednost tih novčanih tokova.

1. Gotovina i ekvivalenti gotovine

Iznosi u KM

OPIS	30.06.2024. godina	31.12.2023.godina
Gotovina i gotovinski ekvivalenti u domaćoj valuti	300.198	223.451
Gotovina i ekvivalenti gotovine	300.198	223.451

2. Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ukupan rezultat

Iznosi u KM

OPIS	30.06.2024.godina	31.12.2023.godina
HOV – trezorski zapisi	-	325.894
Finansijska sredstva po fer vrijednosti	-	325.894

3. Finansijska sredstva po amortizacionoj vrijednosti

Iznosi u KM

OPIS	30.06.2024. godina	31.12.2023. godina
Depoziti kod banka	400.000	500.000
Dati krediti	10.103.938	8.014.058
Ostala finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti	-	2.119
Finansijska sredstva po amortizacionoj vrijednosti	10.503.938	8.514.058

4. Stalna imovina

Iznosi u KM

OPIS	30.06.2024. godina	31.12.2023. godina
Osnovna sredstva	177.390	138.627
Sredstva uzeta u zakup	307.717	273.602
Nematerijalna sredstva	87.849	87.849
Stalna sredstva	572.956	500.078

5. Obaveze po osnovu kredita, lizinga, kamata i HOV

Iznosi u KM

OPIS	30.06.2024. godina	31.12.2023. godina
Obaveze po osnovu kredita	4.398.326	4.196.891
Obaveze po lizingu	313.949	276.814
Obaveze po osnovu HOV u domaćoj valuti	4.739.353	3.284.771
Ostale finansijske obaveze	423.875	431.799
Obaveza po osnovu kredita, lizinga, kamata i HOV	9.875.503	8.190.275

6. Ostale obaveze

Iznosi u KM

OPIS	30.06.2024. godina	30.06.2023. godina
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	268.555	132.866
Ostale obaveze u domaćoj valuti, osim obaveza za poreze i doprinose	224.193	170.819
Obaveze za poreze i doprinose, osim tekućih i odložer ih obaveza za porez na dobit	5.531	5.468
PVR u domaćoj valuti		-
Porez na dobit	-17.500	-
Ostale obaveze i PVR	480.779	309.153

7. Kapital

Iznosi u KM

OPIS	30.06.2024. godina	31.12.2023. godina
Ostali oblici kapitala	750.711	750.711
Rezerve:	22.132	7.197
Dobitak iz prethodnih godina	420.512	136.740
Dobitak tekuće godine	235.926	298.708
KAPITAL	1.429.281	1.193.356

8. Prihodi i rashodi od kamata

Iznosi u KM

OPIS	30.06.2024. godina	30.06.2023. godina
Prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stop	960.698	459.192
Rashodi kamata po osnovu kredita, depozita i HOV u domaćoj valuti po am vrijednosti	223.543	83.441
Rashodi kamata po osnovu kredita, depozita i HOV u domaćoj valuti po fer vrijednosti	-	1.984
NETO PRIHODI OD KAMATA	737.155	373.767

9. Prihodi i rashodi od naknada

OPIS	Iznosi u KM	
	30.06.2024. godina	30.06.2023. godina
Prihodi od naknada i provizija	151.539	112.929
Rashodi od naknada i provizija	5.887	5.071
NETO PRIHODI PO OSNOVU NAKNADA I PROVIZIJA	145.652	107.858

DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA

Nije bilo materijalno značajnih događaja nakon datuma finansijskih izvještaja koji bi mogli imati uticaja na poštenu prezentaciju priloženih finansijskih izvještaja.

Suzana P.
Lice sa licencom

Antony Bevan
Ovlašteno lice

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA 31.12.2023.GODINE

OSNIVANJE I DJELATNOSTI

Mikrokreditno društvo Taurus d.o.o. Banja Luka osnovano je rješenjem Okružnog privrednog suda u Banja Luci dana 19.10.2017. pod brojem 057-0- Reg-17- 001603. Pravni osnov upisa je Rješenje Agencije za bankarstvo Republike Srpske broj 03-1306-1/2017 od 03.08.2017. godine, Rješenje Agencije za bankarstvo Republike Srpske o izdavanju dozvole za osnivanje i rad od 24.07.2017. godine, Ugovor o osnivanju Mikrokreditnog društva, Statut Mikrokreditnog društva, Odluka o imenovanju direktora društva.

Mikrokreditno društvo Taurus d.o.o. Banja Luka vrši osnovnu djelatnost pod šifrom djelatnosti 64.92 - Ostalo odobravanje kredita. Pravno lice posluje u unutrašnjem platnom prometu preko glavnog računa otvorenim kod Atos banke Banja Luka broj 5672412200000894 i preko računa otvorenih kod Unicredit banka Banja Luka, BPŠ banke Banja Luka, NLB banke a.d. Banja Luka i Nove banke a.d. Banja Luka
Direktor društva je Milorad Despotović.

Osnivači društva su:

1. Dragan Injac 29,82% učešća,
2. Boris Đukić 29,82% učešća,
3. Milorad Gudelj 29,82% učešća,
4. Milorad Despotović 10,53% učešća.

OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSISKIH IZVJEŠTAJA

Priloženi finansijski izvještaji sastavljeni su uz primjenu Međunarodnih računovodstvenih standarda (IAS), odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (IFRS), i na njima zasnovanim propisima o računovodstvu Republike Srpske. Naime, na osnovu odredbi važećeg Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik RS“, broj 94/15 i 78/20), sva pravna lica sa sjedištem u Republici Srpskoj su u obavezi da u potpunosti primjenjuju IAS, odnosno IFRS, kao i Međunarodne standarde revizije (ISA), Kodeks etike za profesionalne računovođe, kao i prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IABS) i sva prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Međunarodna federacija računovođa (IFAC). Društvo vodi knjigovodstvo po Kontnom okviru za banke i druge finansijske organizacije, a na osnovu Zakona o računovodstvu i reviziji, Zakona o mikrokreditnim organizacijama, Međunarodnih računovodstvenih standarda, drugih propisa iz oblasti računovodstva i revizije i odgovarajućih opštih akata.

Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru propisana je Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru banke i druge finansijske organizacije („Sl. glasnik RS“, br. 86/22 i 108/23 - u daljem tekstu: Pravilnik o kontnom okviru).

Načelo stalnosti poslovanja

Koncept računovodstvenog načela stalnosti poslovanja podrazumijeva da će poslovni entitet nastaviti sa poslovanjem u budućnosti, te da neće značajno smanjiti poslovne aktivnosti, doći do likvidacije ili biti prisiljeno da prekine poslovanje iz bilo kojeg razloga. Poslovanje Društva zasnovano je na načelu stalnosti ukoliko ne postoje dokazi za koje se smatra da će ili bi mogli obustaviti poslovanje u doglednoj budućnosti.

Rukovodstvo Mikrokreditnog društva Taurus, u pogledu načela stalnosti poslovanja, smatra da ne postoje značajni rizici ili događaji koji bi se mogli odraziti na buduće poslovanje na način da se ono mora obustaviti, te da postoji adekvatna osnova s aspekta imovinskog, prinostnog i finansijskog položaja Društva za nesmetani nastavak poslovanja.

Izjava o usklađenosti

Finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu sa međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI).

Osnove vrednovanja

Finansijski izvještaji sačinjeni su na osnovu istorijskog troška i na osnovu fer vrijednosti (finansijska imovina i obaveze po fer vrijednosti).

Korištenje pretpostavki i procjena

Prezentacija finansijskih izvještaja u skladu sa računovodstvenim standardima i propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj zahtijeva od rukovodstva korištenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki koje imaju efekta na prezentovanje vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama koje su raspoložive na dan sastavljanja finansijskih izvještaja a budući stvarni rezultati mogu da se razlikuju od potcjenjenih iznosa.

Funkcionalna valuta i valuta prezentacija

Iznosi u priloženim finansijskim izvještajima su izraženi u Konvertibilnim markama (KM) koja predstavlja funkcionalnu i zvaničnu izvještajnu valutu u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini.

PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata iskazuju se u bilansu uspjeha po načelu obračunatih kamata u razdoblju u kojem su nastali ili obračunati koristeći metodu efektivne kamatne stope. Zatezna kamata se obračunava u stvarnom novčanom iznosu.

Za kredite prvobitno mjerene po jedinstvenoj stopi, Društvo ponovo mjeri ove kredite koristeći metodu efektivne kamatne stope.

Rashodi od naknada i provizija

Naknade za kredite priznaju se nakon odobrenja kredita i povlačenja kreditnih sredstava kao usklađenje efektivnog troška kredita za vrijeme njegovog trajanja i kao takav usklađuje rashod od kamate. Naknade za izvršenje plaćanja se priznaju u periodu kada se usluga desila.

Transakcije u stranim valutama

Poslovni događaji koji nisu u konvertibilnim markama početno se knjiže po važećem kursu na datum transakcije. Monetarna imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovo se preračunavaju na dan izvještavanja primjenom kursa važećeg na taj datum. Nenovčane stavke u stranim valutama iskazane po fer vrijednosti se preračunavaju primjenom kursa važećeg na taj datum.

Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po istorijskom trošku se ne preračunavaju ponovo na dan izvještavanja. Dobici i gubici nastali preračunavanjem uključuju se u bilans uspjeha.

Društvo vrednuje sredstva i obaveze po srednjem kursu Centralne banke Bosne i Hercegovine važećem na datum izvještavanja.

Primanja zaposlenih

Društvo, u toku poslovanja, uplaćuje u ime svojih zaposlenih penziono i zdravstveno osiguranje koje se obračunava na bruto plate, te poreze na plate koji se obračunavaju na neto plate. Društvo uplaćuje navedene doprinose u korist penzionog i zdravstvenog fonda Republike Srpske i u toku godine po zakonom utvrđenim stopama. Ovi troškovi terete izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem je nastao trošak plate.

Planovi definisanih doprinosa nakon penzionisanja

Društvo nema definisane planove za primanja nakon penzionisanja za svoje zaposlene. Društvo uplaćuje obavezno penziono osiguranje za svoje zaposlene. Sva buduća plaćanja zaposlenima su odgovornost Republičkog fonda za penziono i invalidsko osiguranje Republike Srpske. U skladu sa istim, Društvo nema nikakvih obaveza po osnovu primanja nakon penzionisanja bilo za svoje trenutne i bivše zaposlene.

Otpremnine za zaposlene

Razmatrajući raspoloživa sredstva i organizacijske mogućnosti, Društvo donosi na godišnjem nivou odluku o visini i načinu isplate otpremnina za zaposlene koji odlaze u penziju. Troškovi vezani za dugoročna primanja zaposlenih se razgraničavaju za period korištenja ustuge. Izvještaj o finansijskom položaju uključuje sadašnju vrijednost obaveze.

Ostala kratkoročna primanja zaposlenih

Kratkoročne obaveze iz primanja zaposlenih mjere se na nediskontovanoj osnovi i priznaju se kao trošak kada je usluga izvršena.

Oporezivanje

Društvo je obveznik poreza na dobit shodno Zakonu o porezu na dobit u Republici Srpskoj, i direktnih poreza proizašlih iz poslovanja, i doprinosa na lična primanja i ostale isplate.

Nekretnine i oprema

Nekretnine i oprema početno se iskazuju po trošku nabavke umanjenom za ispravak vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kada su nastali. Troškovi značajnih investicijskih održavanja i zamjene se kapitaliziraju. Dobici i gubici nastali na osnovu rashodovanja ili otuđenja dugotrajne materijalne imovine iskazuju se u bilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali.

Nekretnine u izgradnji iskazane su po trošku nabavke umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja. Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva, kako slijedi:

Kompjuterska oprema 5 godina

Vozila 5 godina

Namještaj i oprema 4-14 godina

Nematerijalna imovina koju Društvo nabavlja iskazuje se po trošku nabavke umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti, ukoliko postoje.

Naknadni troškovi za softver opremu kapitaliziraju se samo ako povećavaju buduću ekonomsku korist određene imovine na koju se odnose. Amortizacija se priznaje u bilansu uspjeha linearnom metodom tokom procijenjenog korisnog vijeka upotrebe nematerijalne imovine koji je prikazan u nastavku:

Softver MKD Taurus 20 godina

Metoda obračuna amortizacije, korisni vijek trajanja i ostatak vrijednosti sredstava se ponovo procjenjuju na datum izvještaja.

Umanjenje nekretnina i opreme

Na svaki datum bilansa stanja Društvo provjerava knjigovodstvene iznose svojih nekretnina i opreme da bi utvrdila postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem. Ako je nadoknadivi iznos nekog sredstva (ili jedinice koja stvara novac) procijenjen na iznos niži od knjigovodstvenog, knjigovodstveni iznos toga sredstva (jedinice koja stvara novac) umanjuje se do nadoknadivog iznosa.

Nadoknadivi iznos je veći od neto prodajne cijene i vrijednosti u upotrebi. U procjenjivanju vrijednosti u upotrebi, procijenjeni buduću novčani tokovi se diskontiraju na njihovu sadašnju vrijednost koristeći prije oporezivanja diskontne stope koja odražava tekuće tržišne procjene vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za tu imovinu. Ako je nadoknadivi iznos nekog sredstva (ili jedinice koja stvara novac) procijenjen na iznos niži od knjigovodstvenog, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja stvara novac) umanjuje se do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada, osim ulaganja u nekretnine iskazana po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje revalorizacije.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja stvara novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa, ali tako da povećana knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da nije postojalo umanjenje vrijednosti u predhodnim godinama priznato za imovinu (jedinice koja stvara

novac). Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti priznaje se odmah kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje revalorizacije.

Zakup

Zakupi se u računovodstvenim izvještajima iskazuju u skladu sa MSFI 16 - Zakupi.

Zakupac, na dan početka zakupa, priznaje sredstvo koje predstavlja pravo korišćenja i obavezu za zakup koja predstavlja sadašnju vrednost budućih zakupnina. Poslovni prostori sa pravom korišćenja obuhvataju dugoročne ugovore o zakupu.

Izuzetak su kratkoročni zakupi (do jedne godine) i zakupi za koje je predmet zakupa male vrijednosti. U ovim slučajevima, zakupnina predstavlja trošak linearno raspoređen tokom trajanja zakupa.

Prema standardu MSFI 16 trošak zakupa kao pozicija u bilansu uspjeha za dugoročne zakupe i zakupe veće vrijednosti više ne postoji, već se trošak po osnovu unajmljenih sredstava prikazuje kroz: amortizaciju i trošak kamate.

U bilansu stanja je prikazana imovina sa pravom korišćenja, a u bilansu uspjeha je prikazivan rashod od kamata na obavezu po osnovu zakupa kao finansijski trošak odvojeno od troška amortizacije date imovine sa pravom korišćenja.

Novac i novčani ekvivalenti

U svrhu prezentacije novčanih tokova, novac i novčani ekvivalenti obuhvataju novčana sredstva na tekućim računima i oročene depozite sa prvobitnim dospeljećem do tri mjeseca.

Finansijska imovina

Sva finansijska imovina se priznaje odnosno prestaje se priznavati na datum trgovanja kad je kupoprodaja finansijskog sredstva definisana ugovorenim datumom isporuke finansijskog sredstva u rokovima utvrđenima prema konvencijama na predmetnom tržištu i inicijalno je mjerena po fer vrijednosti, uključujući transakcijske troškove, osim finansijske imovine klasifikovane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, koja je inicijalno iskazana po fer vrijednosti. Finansijska imovina je klasifikovana u sljedeće kategorije: "iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha", "raspoloživa za prodaju", "u posjedu do dospeljeća" te "dati krediti i potraživanja". Klasifikacija zavisi o prirodi i svrsi finansijske imovine i određena je u trenutku inicijalnog prepoznavanja.

Metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortizovanog troška finansijske imovine i raspoređivanja prihoda od kamata tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduća novčana primanja (uključujući sve naknade na plaćene ili primljene bodove koje čine sastavni dio efektivne kamatne stope, transakcione troškove i ostale premije i popuste) kroz očekivani vijek trajanja finansijske imovine, ili gdje je to moguće, kraćeg perioda.

Dati krediti i potraživanja

Potraživanja od kupaca, krediti i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu klasifikuju se kao krediti i potraživanja. Krediti i potraživanja mjere se po amortizovanom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope, umanjenom za procijenjeno umanjenje vrijednosti. Prihod od kamate se priznaje primjenom efektivne kamatne stope, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje bi priznavanje prihoda bilo nematerijalno.

Umanjenja finansijske imovine

Finansijska imovina, osim imovine iskazane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, je procijenjena za indikatore umanjenja na svaki datum izvještaja o finansijskom položaju. Finansijska imovina je umanjena tamo gdje je dokazano da, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijske imovine, procijenjeni budući novčani tokovi investicije su izmijenjeni.

Objektivan dokaz umanjenja može uključiti:

- značajne finansijske teškoće izdavaoca ili korisnika; ili
- propust ili delinkvencija u otplati kamate ili glavnice; ili
- mogućnost da će dužnik pasti pod stečaj ili finansijsku reorganizaciju

Društvo svakog mjeseca vrši rezervisanja za kreditne gubitke u cilju zadržavanja adekvatnog iznosa umanjenja za kreditne gubitke. Rezervisanja za umanjenje vrijednosti su određena primjenjujući procenete za kredite u kašnjenju, grupisane po danima kašnjenja. Kredit je u kašnjenju čim je jedna rata prema otplatnom planu u kašnjenju. Zbog velikog broja aktivnih kredita Društvo primjenjuje grupno određivanje gubitaka od umanjenja vrijednosti.

Prema „Odluci o visini i načinu formiranja i održavanju rezervi za pokriće kreditnih gubitaka mikrokreditnih organizacija“ donesenoj od strane Agencije za bankarstvo 29. decembra 2006. godine, Društvo primjenjuje sljedeću politiku rezervacija za umanjenje vrijednosti:

- Za kredite koji kasne 1-15 dana sa plaćanjem rezervacija je 2% od ostatka glavnice,
- Za kredite koji kasne 16-30 dana sa plaćanjem rezervacija je 15% od ostatka glavnice,
- Za kredite koji kasne 31 - 60 dana sa plaćanjem rezervacija je 50% od ostatka glavnice,
- Za kredite koji kasne 61 - 90 dana sa plaćanjem rezervacija je 80% od ostatka glavnice,
- Za kredite koji kasne 91 - 180 dana sa plaćanjem rezervacija je 100% od ostatka glavnice.
- Za potraživanja po kamatama koja sa plaćanjem kasne preko 15 dana rezervacija je 100% od potraživanja po kamatama.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine je umanjena za gubitke umanjenja direktno za svu finansijsku imovinu osim za potraživanja gdje je knjigovodstvena vrijednost umanjena kroz upotrebu rezervacija za umanjenje vrijednosti. Kada nije moguće naplatiti potraživanja po kreditima, onda su ista otpisana na teret rezervacije za umanjenje vrijednosti. Promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti rezervisanja za umanjenje vrijednosti evidentiraju se u prihodima ili rashodima.

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Društvo će prestati priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt. Ako Društvo ne prenese niti zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva i zadrži kontrolu nad finansijskom imovinom, Društvo nastavlja da priznaje finansijsku imovinu.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze su klasifikovane kao: "iskazane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha" ili "ostale finansijske obaveze". Društvo stvara jednu kategoriju finansijske obaveze čija je obračunska osnova prezentirana u dole navedenom paragrafu.

Iskazane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Trezorski zapisi koje Društvo posjeduje u svrhu kratkoročnog stjecanja dobiti početno su klasificirani kao financijski instrumenti namijenjeni trgovanju, početno priznati kao financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući i obaveze po kreditima, početno se priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za transakcijske troškove. Ostale finansijske obaveze su naknadno mjerene po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope, sa troškom kamata priznatim na bazi efektivnog prinosa.

Metoda efektivne kamate je metoda izračunavanja troškova amortizacije finansijske obaveze i određivanja troška kamate za relevantni period. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procijenjena buduća plaćanja u gotovini kroz očekivano trajanje finansijske obaveze, ili, gdje je to moguće, u kraćem periodu.

Prestanak priznavanja finansijske obaveze

Društvo prestaje priznavati finansijsku obavezu kada, i samo kada, su obaveze Društva prestale, otkazane ili ističu.

Rezervisanja

Društvo priznaje rezervisanje ako ima sadašnju obavezu koja je nastala na osnovu prošlih događaja, ako postoji vjerovatnoća da će za podmirenje obaveze biti potreban odliv resursa. Društvo određuje iznos rezervisanja na temelju najbolje moguće procjene troškova koji će nastati podmirenjem obaveze. Ako je učinak materijalno značajan, rezervisanja se diskontuju na sadašnju vrijednosti.

Donacije

Donirani kapital čine donacije, koje predstavljaju vid pomoći za aktivnosti Društva. Donacije se po primitku priznaju kao odgođeni prihod. Nakon prvobitnog priznavanja, donacije se prebacuju i priznaju kao donirani kapital kroz bilans uspjeha kao prihod u periodu u kojem postoje opravdana očekivanja da je Društvo udovoljila uslovima donacije te donatori pisanim ugovorom Fondaciji dodjele sredstva. Donacije u vidu nefinansijske imovine priznaju se u izvještaju o finansijskom položaju kao odgođeni prihod, te se iznos jednak trošku amortizacije za period priznaje kao prihod tokom procijenjenog korisnog vijeka sredstva. U skladu sa odlukom o ostalim opštim uslovima za poslovanje mikrokreditnih organizacija, Društvo je obavezno voditi evidenciju o doniranim sredstvima i tretirati ih kao donirani kapital. Donirani kapital se ne smije koristiti za pokriće gubitaka niti za investiranje u vlastita stalna sredstva.

Neto imovina

Neto imovina Društva predstavlja akumulirani višak prihoda nad rashodima i donacija. U skladu sa internim politikama Društva i Zakonom o mikrokreditnim organizacijama, višak prihoda nad rashodima mora biti investiran u obavljanje mikrokreditne djelatnosti.

KLUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PRETPOSTAVKE

Kod primjene računovodstvenih politika Društvo donosi odluke, te daje procjene i pretpostavke koje utiču na iznose imovine i obaveza, koji se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i pretpostavke zasnivaju se na prijašnjem i ostalim relevantnim faktorima. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od procijenjenih. Procjene i pretpostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

U nastavku su ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori mogućih neizvjesnosti na datum izvještaja o finansijskom položaju, koji mogu imati značajan rizik uzrokovanja materijalnog prilagođavanja knjigovodstvene vrijednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini.

Vijek trajanja nekretnina i opreme

Društvo pregleda procijenjeni vijek trajanja nekretnina i opreme na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda.

Gubici kod umanjenja kredita

Društvo procjenjuje indikatore za umanjenje vrijednosti primjenjujući već procenete kredite u kašnjenju od postojećih, grupirane po danima kašnjenja i prema regulativi Agencije za bankarstvo RS.

Ostala rezervisanja

Ostala rezervisanja se priznaju ako Društvo trenutno ima pravnu ili izvedenu obavezu kao posljedicu događaja iz prethodnih perioda i ako postoji vjerovatnoća da će Društvo morati podmiriti navedenu obavezu. Iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procjena iznosa potrebnog za podmirenje postojeće obaveze na dan izvještaja o finansijskom položaju, uzevši u obzir rizike i nesigurnosti vezane za obavezu. Kada se rezervacija mjeri pomoću novčanih tokova koji su po procjeni dovoljni za podmirenje postojeće obaveze, njen knjigovodstveni iznos jeste postojeća vrijednost tih novčanih tokova.

1. Gotovina i ekvivalenti gotovine

Iznosi u KM

OPIS	2023. godina	2022. godina
Gotovina i gotovinski ekvivalenti u domaćoj valuti	223.451	218.762
Gotovina i ekvivalenti gotovine	223.451	145.486

2. Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ukupan rezultat

Iznosi u KM

OPIS	2023. godina	2022. godina
HOV – trezorski zapisi	325.894	-
Finansijska sredstva po fer vrijednosti	325.894	-

3. Finansijska sredstva po amortizacionoj vrijednosti

OPIS	Iznosi u KM	
	2023. godina	2022. godina
Depoziti kod banka	500.000	-
Dati krediti	8.014.058	3.603.151
Ostala finansijska sredstva po amortizovanoj vrijednosti	2.119	2.112
Finansijska sredstva po amortizacionoj vrijednosti	8.514.058	3.605.263

4. Stalna imovina

OPIS	Iznosi u KM	
	2023. godina	2022. godina
Osnovna sredstva	138.627	106.453
Sredstva uzeta u zakup	273.602	-
Nematerijalna sredstva	87.849	93.353
Stalna sredstva	500.078	199.806

5. Obaveze po osnovu kredita, lizinga, kamata i HOV

OPIS	Iznosi u KM	
	2023. godina	2022. godina
Obaveze po osnovu kredita	4.196.891	1.893.819
Obaveze po lizingu	276.814	-
Obaveze po osnovu HOV u domaćoj valuti	3.284.771	702.629
Ostale finansijske obaveze	431.799	442.288
Obaveza po osnovu kredita, lizinga, kamata i HOV	8.190.275	3.038.736

6. Ostale obaveze

Iznosi u KM

OPIS	2023. godina	2022. godina
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	26.346	16.103
Ostale obaveze u domaćoj valuti, osim obaveza za poreze i doprinose	130852	60.502
Obaveze za poreze i doprinose, osim tekućih i odloženih obaveza za porez na dobit	15.304	9.459
PVR u domaćoj valuti	31.143	12.364
Porez na dobit	10.330	-
Ostale obaveze i PVR	213.975	98.428

7. Kapital

Iznosi u KM

OPIS	2023. godina	2022. godina
Ostali oblici kapitala	750.711	750.711
Rezerve	7.197	3.315
Dobitak iz prethodnih godina	136.740	62.968
Dobitak tekuće godine	298.708	77.654
KAPITAL	1.193.356	894.648

8. Prihodi i rashodi od kamata

Iznosi u KM

OPIS	2023. godina	2022. godina
Prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stop	1.175.911	581.337
Rashodi kamata po osnovu kredita, depozita i HOV u domaćoj valuti	251.788	101.961
NETO PRIHODI OD KAMATA	924.123	479.376

9. Prihodi i rashodi od naknada

OPIS	Iznosi u KM	
	2023. godina	2022. godina
Prihodi od naknada i provizija	233.935	87.404
Rashodi od naknada i provizija	9.590	4.514
NETO PRIHODI PO OSNOVU NAKNADA I PROVIZIJA	224.345	82.890

DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA

Nije bilo materijalno značajnih događaja nakon datuma finansijskih izvještaja koji bi mogli imati uticaja na poštenu prezentaciju priloženih finansijskih izvještaja.

_____
Lice sa licencom

_____
Ovlašteno lice

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE NA 31.12.2022.GODINE

OSNIVANJE I DJELATNOSTI

Mikrokreditno društvo Taurus d.o.o. Banja Luka osnovano je rješenjem Okružnog privrednog suda u Banja Luci dana 19.10.2017. pod brojem 057-0- Reg-17-001603. Pravni osnov upisa je Rješenje Agencije za bankarstvo Republike Srpske broj 03-1306-1/2017 od 03.08.2017. godine, Rješenje Agencije za bankarstvo Republike Srpske o izdavanju dozvole za osnivanje i rad od 24.07.2017. godine, Ugovor o osnivanju Mikrokreditnog društva, Statut Mikrokreditnog društva, Odluka o imenovanju direktora društva.

Mikrokreditno društvo Taurus d.o.o. Banja Luka vrši osnovnu djelatnost pod šifrom djelatnosti 64.92 - Ostalo odobravanje kredita. Pravno, lice posluje u unutrašnjem platnom prometu preko glavnog računa otvorenim kod Atos bank a.d. Banja Luka broj 5672412200000894 i preko računa otvorenih kod Unicredit bank a.d. Banja Luka, Nova banka a.d. Banja Luka i Banka poštanska štedionica banka a.d. Banja Luka.

Direktor društva je Milorad Despotović.

Osnivači društva su:

1. Dragan Injac	29,82%	učešća
2. Boris Đukić	29,82%	učešća
3. Milorad Gudelj	29,82%	učešća
4. Milorad Despotović	10,53%	učešća

OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSISKIH IZVJEŠTAJA

Priloženi finansijski izvještaji sastavljeni su uz primjenu Međunarodnih računovodstvenih standarda (IAS), odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (IFRS), koji su bili u primjeni na dan 1. januara 2009. godine i na njima zasnovanim propisima o računovodstvu Republike Srpske. Naime, na osnovu odredbi važećeg Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik RS”, broj 36/09 i 52/11), sva pravna lica sa sjedištem u Republici Srpskoj su u obavezi da u potpunosti primjenjuju IAS, odnosno IFRS, kao i Međunarodne standarde revizije (ISA), Kodeks etike za profesionalne računovođe, kao i prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IABS) i sva prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Međunarodna federacija računovođa (IFAC), na finansijske izvještaje za periode koji počinju 1. januara 2010. godine ili kasnije.

Društvo vodi knjigovodstvo po Kontnom okviru za banke i druge finansijske organizacije, a na osnovu Zakona o računovodstvu i reviziji, Zakona o mikrokreditnim organizacijama, Međunarodnih računovodstvenih standarda, drugih propisa iz oblasti računovodstva i revizije i odgovarajućih opštih akata. Društvo je u sastavljanju finansijskih izvještaja primjenjivalo računovodstvene politike koje su obrazložene u napomeni 3.

Načelo stalnosti poslovanja

Koncept računovodstvenog načela stalnosti poslovanja podrazumijeva da će poslovni entitet nastaviti sa poslovanjem u budućnosti, te da neće značajno smanjiti poslovne aktivnosti, doći do likvidacije ili biti prisiljeno da prekine poslovanje iz bilo kojeg razloga. Poslovanje Društva zasnovano je na načelu stalnosti ukoliko ne postoje dokazi za koje se smatra da će ili bi mogli obustaviti poslovanje u doglednoj budućnosti.

Rukovodstvo Mikrokreditnog društva Taurus, u pogledu načela stalnosti poslovanja, smatra da ne postoje značajni rizici ili događaji koji bi se mogli odraziti na buduće poslovanje na način da se ono mora obustaviti, te da postoji adekvatna osnova s aspekta imovinskog, prinostnog i finansijskog položaja Društva za nesmetani nastavak poslovanja.

Izjava o usklađenosti

Finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu sa međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI).

Osnove vrednovanja

Finansijski izvještaji sačinjeni su na osnovu istorijskog troška i na osnovu fer vrijednosti (finansijska imovina i obaveze po fer vrijednosti).

Korištenje pretpostavki i procjena

Prezentacija finansijskih izvještaja u skladu sa računovodstvenim standardima i propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj zahtijeva od rukovodstva korištenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki koje imaju efekta na prezentovanje vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama koje su raspoložive na dan sastavljanja finansijskih izvještaja a budući stvarni rezultati mogu da se razlikuju od potcjenjenih iznosa.

Funkcionalna valuta i valuta prezentacija

Iznosi u priloženim finansijskim izvještajima su izraženi u Konvertibilnim markama (KM) koja predstavlja funkcionalnu i zvaničnu izvještajnu valutu u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini.

PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata iskazuju se u bilansu uspjeha po načelu obračunatih kamata u razdoblju u kojem su nastali ili obračunati koristeći metodu efektivne kamatne stope. Zatezna kamata se obračunava u stvarnom novčanom iznosu.

Za kredite prvobitno mjerene po jedinstvenoj stopi, Društvo ponovo mjeri ove kredite koristeći metodu efektivne kamatne stope.

Rashodi od naknada i provizija

Naknade za kredite priznaju se nakon odobrenja kredita i povlačenja kreditnih sredstava kao usklađenje efektivnog troška kredita za vrijeme njegovog trajanja i kao takav usklađuje rashod od kamate. Naknade za izvršenje plaćanja se priznaju u periodu kada se usluga desila.

Transakcije u stranim valutama

Poslovni događaji koji nisu u konvertibilnim markama početno se knjiže po važećem kursu na datum transakcije. Monetarna imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovo se preračunavaju na dan izvještavanja primjenom kursa važećeg na taj datum. Nenovčane stavke u stranim valutama iskazane po fer vrijednosti se preračunavaju primjenom kursa važećeg na taj datum.

Nenovčane stavke u stranoj valuti iskazane po istorijskom trošku se ne preračunavaju ponovo na dan izvještavanja. Dobici i gubici nastali preračunavanjem uključuju se u bilans uspjeha.

Društvo vrednuje sredstva i obaveze po srednjem kursu Centralne banke Bosne i Hercegovine važećem na datum izvještavanja.

Primanja zaposlenih

Društvo, u toku poslovanja, uplaćuje u ime svojih zaposlenih penziono i zdravstveno osiguranje koje se obračunava na bruto plate, te poreze na plate koji se obračunavaju na neto plate. Društvo uplaćuje navedene doprinose u korist penzionog i zdravstvenog fonda Republike Srpske i u toku godine po zakonom utvrđenim stopama. Ovi troškovi terete Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem je nastao trošak plate.

Planovi definisanih doprinosa nakon penzionisanja

Društvo nema definisane planove za primanja nakon penzionisanja za svoje zaposlene. Društvo uplaćuje obavezno penziono osiguranje za svoje zaposlene. Sva buduća plaćanja zaposlenima su odgovornost Republičkog fonda za penziono i invalidsko osiguranje Republike Srpske. U skladu sa istim, Društvo nema nikakvih obaveza po osnovu primanja nakon penzionisanja bilo za svoje trenutne i bivše zaposlene.

Otpremnine za zaposlene

Razmatrajući raspoloživa sredstva i organizacijske mogućnosti, Društvo donosi na godišnjem nivou odluku o visini i načinu isplate otpremnina za zaposlene koji odlaze u penziju. Troškovi vezani za dugoročna primanja zaposlenih se razgraničavaju za period korištenja ustuge. Izvještaj o finansijskom položaju uključuje sadašnju vrijednost obaveze.

Ostala kratkoročna primanja zaposlenih

Kratkoročne obaveze iz primanja zaposlenih mjere se na nediskontovanoj osnovi i priznaju se kao trošak kada je usluga izvršena.

Oporezivanje

Društvo je obveznik poreza na dobit shodno Zakonu o porezu na „dobit u Republici Srpskoj, i direktnih poreza proizašlih iz poslovanja, i doprinosa na lična primanja i ostale isplate.

Nekretnine i oprema

Nekretnine i oprema početno se iskazuju po trošku nabavke umanjenom za ispravak vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kada su nastali. Troškovi značajnih investicijskih održavanja i zamjene se kapitaliziraju. Dobici i gubici nastali na osnovu rashodovanja ili otuđenja dugotrajne materijalne imovine iskazuju se u bilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali.

Nekretnine u izgradnji iskazane su po trošku nabavke umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja. Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva, kako slijedi:

Kompjuterska oprema	5 godina
Vozila	7 godina
Namještaj i oprema	4-14 godina

Nematerijalna imovina koju Društvo nabavlja iskazuje se po trošku nabavke umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti, ukoliko postoje.

Naknadni troškovi za softver opremu kapitaliziraju se samo ako povećavaju buduću ekonomsku korist određene imovine na koju se odnose. Amortizacija se priznaje u bilansu uspjeha linearnom metodom tokom procijenjenog korisnog vijeka upotrebe nematerijalne imovine koji je prikazan u nastavku:

Softver MKD Taurus	20 godina

Metoda obračuna amortizacije, korisni vijek trajanja i ostatak vrijednosti sredstava se ponovo procjenjuju na datum izvještaja.

Umanjenje nekretnina i opreme

Na svaki datum bilansa stanja Društvo provjerava knjigovodstvene iznose svojih nekretnina i opreme da bi utvrdila postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem. Ako je nadoknadivi iznos nekog sredstva (ili jedinice koja stvara novac) procijenjen na iznos niži od knjigovodstvenog, knjigovodstveni iznos toga sredstva (jedinice koja stvara novac) umanjuje se do nadoknadivog iznosa.

Nadoknadivi iznos je veći od neto prodajne cijene i vrijednosti u upotrebi. U procjenjivanju vrijednosti u upotrebi, procijenjeni buduću novčani tokovi se diskontiraju na njihovu sadašnju vrijednost koristeći prije oporezivanja diskontne stope koja odražava tekuće tržišne procjene vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za tu imovinu. Ako je nadoknadivi iznos nekog sredstva (ili jedinice koja stvara novac) procijenjen na iznos niži od knjigovodstvenog, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja stvara novac) umanjuje se do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada, osim ulaganja u nekretnine iskazana po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje revalorizacije.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja stvara novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa, ali tako da povećana knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da nije postojalo umanjenje vrijednosti u predhodnim godinama priznato za imovinu (jedinice koja stvara novac). Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti priznaje se odmah kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje revalorizacije.

Novac i novčani ekvivalenti

U svrhu prezentacije novčanih tokova, novac i novčani ekvivalenti obuhvataju novčana sredstva na tekućim računima i oročene depozite sa prvobitnim dospeljećem do tri mjeseca.

Finansijska imovina

Sva finansijska imovina se priznaje odnosno prestaje se priznavati na datum trgovanja kad je kupoprodaja finansijskog sredstva definisana ugovorenim datumom isporuke finansijskog sredstva u

rokovima utvrđenima prema konvencijama na predmetnom tržištu i inicijalno je mjerena po fer vrijednosti, uključujući transakcijske troškove, osim finansijske imovine klasifikovane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, koja je inicijalno iskazana po fer vrijednosti. Finansijska imovina je klasifikovana u sljedeće kategorije: "iskazana po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha", "raspoloživa za prodaju", "u posjedu do dospijea" te "dati krediti i potraživanja". Klasifikacija zavisi o prirodi i svrsi finansijske imovine i određena je u trenutku inicijalnog prepoznavanja. Za tekuće poslovanje Društvo koristi samo jednu kategoriju finansijske imovine za koju je obračunska osnova prezentirana ispod.

Metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortizovanog troška finansijske imovine i raspoređivanja prihoda od kamata tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduća novčana primanja (uključujući sve naknade na plaćene ili primljene bodove koje čine sastavni dio efektivne kamatne stope, transakcione troškove i ostale premije i popuste) kroz očekivani vijek trajanja finansijske imovine, ili gdje je to moguće, kraćeg perioda.

Dati krediti i potraživanja

Potraživanja od kupaca, krediti i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu klasifikuju se kao krediti i potraživanja. Krediti i potraživanja mjere se po amortizovanom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope, umanjenom za procijenjeno umanjjenje vrijednosti. Prihod od kamate se priznaje primjenom efektivne kamatne stope, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje bi priznavanje prihoda bilo nematerijalno.

Umanjenja finansijske imovine

Finansijska imovina, osim imovine iskazane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, je procijenjena za indikatore umanjenja na svaki datum izvještaja o finansijskom položaju. Finansijska imovina je umanjena tamo gdje je dokazano da, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijske imovine, procijenjeni budući novčani tokovi investicije su izmijenjeni.

Objektivan dokaz umanjenja može uključiti:

- značajne finansijske teškoće izdavaoca ili korisnika; ili
- propust ili delinkvencija u otplati kamate ili glavnice; ili
- mogućnost da će dužnik pasti pod stečaj ili finansijsku reorganizaciju

Društvo svakog mjeseca vrši rezervisanja za kreditne gubitke u cilju zadržavanja adekvatnog iznosa umanjenja za kreditne gubitke. Rezervisanja za umanjjenje vrijednosti su određena primjenjujući procenete za kredite u kašnjenju, grupisane po danima kašnjenja. Kredit je u kašnjenju čim je jedna rata prema otplatnom planu u kašnjenju. Zbog velikog broja aktivnih kredita Društvo primjenjuje grupno određivanje gubitaka od umanjenja vrijednosti.

Prema „Odluci o visini i načinu formiranja i održavanju rezervi za pokriće kreditnih gubitaka mikro kreditnih organizacija“ donesenoj od strane Agencije za bankarstvo 29. decembra 2006. godine, Društvo primjenjuje sljedeću politiku rezervacija za umanjjenje vrijednosti:

- Za kredite koji kasne 1-15 dana sa plaćanjem rezervacija je 2% od ostatka glavnice,
- Za kredite koji kasne 16-30 dana sa plaćanjem rezervacija je 15% od ostatka glavnice,
- Za kredite koji kasne 31 - 60 dana sa plaćanjem rezervacija je 50% od ostatka glavnice,
- Za kredite koji kasne 61 - 90 dana sa plaćanjem rezervacija je 80% od ostatka glavnice,
- Za kredite koji kasne 91 - 180 dana sa plaćanjem rezervacija je 100% od ostatka glavnice.
- Za potraživanja po kamatama koja sa plaćanjem kasne preko 15 dana rezervacija je 100% od potraživanja po kamatama.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine je umanjena za gubitke umanjenja direktno za svu finansijsku imovinu osim za potraživanja gdje je knjigovodstvena vrijednost umanjena kroz upotrebu rezervacija za umanjene vrijednosti. Kada nije moguće naplatiti potraživanja po kreditima, onda su ista otpisana na teret rezervacije za umanjene vrijednosti. Promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti rezervisanja za umanjene vrijednosti evidentiraju se u prihodima ili rashodima.

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Društvo će prestati priznavati finansijsku imovinu samo kada ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine isteknu ili ako prenese finansijsku imovinu, pa samim tim i sve rizike i nagrade od vlasništva sredstva na drugi subjekt. Ako Društvo ne prenese niti zadrži suštinski sve rizike i povrate od vlasništva i zadrži kontrolu nad finansijskom imovinom, Društvo nastavlja da priznaje finansijsku imovinu.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze su klasifikovane kao: "iskazane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha" ili "ostale finansijske obaveze". Društvo stvara jednu kategoriju finansijske obaveze čija je obračunska osnova prezentirana u dole navedenom paragrafu.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući i obaveze po kreditima, početno se priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za transakcijske troškove. Ostale finansijske obaveze su naknadno mjerene po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope, sa troškom kamata priznatim na bazi efektivnog prinosa.

Metoda efektivne kamate je metoda izračunavanja troškova amortizacije finansijske obaveze i određivanja troška kamate za relevantni period. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procijenjena buduća plaćanja u gotovini kroz očekivano trajanje finansijske obaveze, ili, gdje je to moguće, u kraćem periodu.

Prestanak priznavanja finansijske obaveze

Društvo prestaje priznavati finansijsku obavezu kada, i samo kada, su obaveze Društva prestale, otkazane ili ističu.

Rezervisanja

Društvo priznaje rezervisanje ako ima sadašnju obavezu koja je nastala na osnovu prošlih događaja, ako postoji vjerovatnoća da će za podmirenje obaveze biti potreban odliv resursa. Društvo određuje iznos rezervisanja na temelju najbolje moguće procjene troškova koji će nastati podmirenjem obaveze. Ako je učinak materijalno značajan, rezervisanja se diskontuju na sadašnju vrijednosti.

Donacije

Donirani kapital čine donacije, koje predstavljaju vid pomoći za aktivnosti Društva. Donacije se po primitku priznaju kao odgođeni prihod. Nakon prvobitnog priznavanja, donacije se prebacuju i priznaju kao donirani kapital kroz bilans uspjeha kao prihod u periodu u kojem postoje opravdana očekivanja da je Društvo udovoljila uslovima donacije te donatori pisanim ugovorom Fondaciji dodjele sredstva. Donacije u vidu nefinansijske imovine priznaju se u izvještaju o finansijskom položaju kao odgođeni prihod, te se iznos jednak trošku amortizacije za period priznaje kao prihod tokom procijenjenog korisnog vijeka sredstva. U skladu sa odlukom o ostalim opštim uslovima za poslovanje mikrokreditnih organizacija, Društvo je obavezno voditi evidenciju o doniranim sredstvima i tretirati ih kao donirani kapital. Donirani kapital se ne smije koristiti za pokriće gubitaka niti za investiranje u vlastita stalna sredstva.

Zakup

Plaćanja po osnovu operativnog najma prikazuju se kao ostali poslovni rashodi u bilansu uspjeha linearnom metodom tokom trajanja ugovora o zakupu. Ukoliko dođe do prijevremenog prekida ugovora o zakupu, svi troškovi po osnovu naknade za prijevremeni prekid priznaju se kao rashodi u bilansu uspjeha u periodu u kojem je došlo do prekida ugovora.

Neto imovina

Neto imovina Društva predstavlja akumulirani višak prihoda nad rashodima i donacija. U skladu sa Internim politikama Društva i Zakonom o mikrokreditnim organizacijama, višak prihoda nad rashodima mora biti investiran u obavljanje mikrokreditne djelatnosti.

KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PRETPOSTAVKE

Kod primjene računovodstvenih politika Društvo donosi odluke, te daje procjene i pretpostavke koje utiču na iznose imovine i obaveza, koji se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i pretpostavke zasnivaju se na prijašnjem i ostalim relevantnim faktorima. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od procijenjenih. Procjene i pretpostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

U nastavku su ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori mogućih neizvjesnosti na datum izvještaja o finansijskom položaju, koji mogu imati značajan rizik uzrokovanja materijalnog prilagođavanja knjigovodstvene vrijednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini.

Vijek trojanja nekretnina i opreme

Društvo pregleda procijenjeni vijek trajanja nekretnina i opreme na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda.

Gubici kod umanjenja kredita

Društvo procjenjuje indikatore za umanjenje vrijednosti primjenjujući već procenite kredite u kašnjenju od postojećih, grupirane po danima kašnjenja i prema regulativi Agencije za bankarstvo RS.

Ostala rezervisanja

Ostala rezervisanja se priznaju ako Društvo trenutno ima pravnu ili izvedenu obavezu kao posljedicu događaja iz prethodnih perioda i ako postoji vjerovatnoća da će Društvo morati podmiriti navedenu obavezu. Iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procjena iznosa potrebnog za podmirenje postojeće obaveze na dan izvještaja o finansijskom položaju, uzevši u obzir rizike i nesigurnosti vezane za obavezu. Kada se rezervacija mjeri pomoću novčanih tokova koji su po procjeni dovoljni za podmirenje postojeće obaveze, njen knjigovodstveni iznos jeste postojeća vrijednost tih novčanih tokova.

1. Gotovina i ekvivalenti gotovine

OPIS	Iznosi u KM			
	Bruto	Ispravka vrijednosti	Neto	Prethodna godina
Gotovina i gotovinski ekvivalenti u domaćoj valuti	218.762	0	218.762	62.017
Ostala potraživanja u domaćoj valuti	7.316	0	7.316	3.314
GOTOVINA I EKVALENTI GOTOVINE	226.078	0	226.078	65.151

2. Potraživanja iz poslovanja

OPIS	Iznosi u KM			
	Bruto	Ispravka vrijednosti	Neto	Prethodna godina
Potraživanja za kamatu i naknadu, potraživanja po osnovu prodaje i druga potraživanja u domaćoj valuti	23.993	20.559	3.434	1.537
Dati krediti i depoziti sa ugovorenom zaštitom od rizika u domaćoj valuti	3.588.621	33.628	3.554.993	2.759.901
Dospjeli plasmani i tekuća dospjeća dugoročnih plasmana u domaćoj valuti	151.216	149.085	2.131	2.574
AVR u domaćoj valuti	45.370	0	45.370	32.434
POTRAŽIVANJA IZ POSLOVANJA	3.809.200	203.272	3.605.928	2.796.446

3. Stalna imovina

OPIS	Iznosi u KM			
	Bruto	Ispravka vrijednosti	Neto	Prethodna godina
Osnovna sredstva u vlasništvu banke	145.456	39.003	106.453	42.261
Ulaganja u razvoj	112.856	19.503	93.353	65.592
Ostala nematerijalna sredstva				
STALNA SREDSTVA	258.312	58.506	199.806	107.853

4. Obaveze po osnovu kredita, kamata i HOV

OPIS	Iznosi u KM	
	Tekuća godina	Prethodna godina
Obaveze po osnovu kredita i depozita u domaćoj valuti	2.327.699	1.428.486
Obaveze za kamatu i naknadu u domaćoj valuti	8.408	7.021
Obaveze po osnovu HOV u domaćoj valuti	702.629	620.119
OBAVEZA PO OSNOVU KREDITA KAMATA I HOV	3.038.736	2.055.626

5. Ostale obaveze

OPIS	Iznosi u KM	
	Tekuća godina	Prethodna godina
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	16.103	11.633
Ostale obaveze u domaćoj valuti, osim obaveza za poreze i doprinose	60.502	63.085
Obaveze za poreze i doprinose, osim tekućih i odloženih obaveza za porez na dobit	9.459	7.465
PVR u domaćoj valuti	12.364	12.125
POREZ NA DOBIT	-	2.522
OSTALE OBAVEZE I PVR	98.428	96.830

OPIS	Tekuća godina	Prethodna godina
Ostali oblici kapitala	750.711	750.711
Gubitak iz ranijih godina		28.833
Dobitak iz prethodnih godina i rezerve	66.283	
Dobitak tekuće godine	77.654	95.116
KAPITAL	894.648	816.994

6. Prihodi i rashodi od kamata

Iznosi u KM

OPIS	Tekuća Godina	Prethodna godina
Prihodi od kamata po osnovu kredita, depozita i HOV sa ugovorenom zaštitom od rizika	581.337	556.549
Rashodi kamata po osnovu kredita, depozita i HOV u doniaćoj valuti	101.961	54.771
Rashodi kamata po osnovu kredita, depozita i HOV sa ugovorenom zaštitom od rizika	-	58.161
NETO PRIHODI OD KAMATA	479.376	443.617

7. Prihodi i rashodi od naknada

Iznosi u KM

OPIS	Tekuća godina	Prethodna godina
Prihodi od provizija	62.465	58.731
Prihodi od ostalih naknada	24.939	38.896
Rashodi od naknada i provizija	4.514	-
NETO PRIHODI PO OSNOVU NAKNADA I PROVIZIJA	82.890	97.627

8. Operativni prihodi i rashodi

Iznosi u KM

OPIS	Tekuća godina	Prethodna godina
Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana	130.171	215.781
Ostali prihodi iz operativnog poslovanja	12.745	3.965
Rashodi indirektnih otpisa plasmana	186.582	243.170
Troškovi bruto zarada i bruto naknada zarada	233.117	212.007
Troškovi naknada za privremene i povremene poslove	226	545
Ostali lični rashodi	-	-
Troškovi materijala	4.292	2.846
Troškovi proizvodnih usluga	7.116	24.115
Troškovi amortizacije	17.463	17.074
Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	45.890	60.619
Troškovi po osnovu poreza i doprinosa	4.157	11.054
Ostali troškovi	118.327	90.799

9. Poslovni rezultat

OPIS	Iznosi u KM	
	Tekuća godina	Prethodna godina
Ukupan prihod	815.217,39	875.663,01
Ukupni rashodi	730.104,32	775.325,08
POSLOVNI REZULTAT – Dobitak poslovanja-BRUTO	85.113,07	100.637,93
POSLOVNI REZULTAT NETO	77.654,11	95.115,76

DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA

Nije bilo materijalno značajnih događaja nakon datuma finansijskih izvještaja koji bi mogli imati uticaja na poštenu prezentaciju priloženih finansijskih izvještaja.

PORESKI RIZICI

Poreski sistem Republike Srpske i Bosne i Hercegovine uređen je na osnovu principa da se indirektni porezi (carina, akciza, PDV i putarine) uređuju na nivou BiH, dok se svi ostali porezi (porez na dobit, dohodak građana, imovinu, takse, naknade), kao i doprinosi socijalnog osiguranja, uvode na entitetskom nivou. Za poreske obveznike veliki problem predstavlja česta izmjena zakona kao i podzakonskih akata koji uređuju oblast poreza, za razliku od većine razvijenijih tržišnih privreda koje imaju stabilan poreski sistem.

Kada je praktična primjena poreskih zakona u pitanju često postoje razlike u mišljenju između pojedinih nadležnih državnih organa vezano za pravnu interpretaciju pojedinih zakonskih odredbi. Ove pojave mogu dovesti do neizvjesnosti. U nekim slučajevima po istom porekom pitanju se javlja zakonska nadležnost više inspekcijских organa (npr. spoljotrgovinski promet, pitanja carina i devizne kontrole).

Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Preduzeća mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva. Kao rezultat drugačijeg tumačenja i primjene zakona od strane uprave u odnosu na inspekcijske organe, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Preduzeću može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata.

U skladu sa Zakonom o poreskom postupku Republike Srpske i Zakonom o indirektnom oporezivanju BiH, period zastarjelosti poreske obaveze je 5 godina. To praktično znači da poreske vlasti imaju pravo da odrede plaćanje neizmirenih obaveza u roku od 5 godina od trenutka kada je obaveza nastala. Ove činjenice utiču da poreski rizik u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini bude značajno viši od onog u zemljama sa stabilnim i razvijenijim poreskim sistemom.

